Dosarul nr.2-3191/23
2-23024228-12-2-16022023

Republica Moldova
H O T Ă R Î R E
În numele Legii

22 aprilie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa de judecată compusă din
Preşedinte de şedinţă, judecător Alexei Maria
Grefier Morozov Sabrina

cu participarea reprezentantului reclamantei – avocatul Balaban Mihai, pârâtei Staci Ana, reprezentantului pârâtei – avocatul Doina Ioana Străisteanu, în lipsa reclamantei Bîrlădeanu Adelina - fiind citată în mod legal, -

examinând în şedinţă publică, în sediul instanței, în procedură contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bîrlădeanu Adelina împotriva lui Staci Ana cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,-

**a constatat:**

***Argumentele participanților la proces:***

În data de 15 februarie 2023, avocatul Mihai Balaban, în interesul minorei Adelina Bîrlădeanu (17 ani), reprezentată de tatăl Denis Bîrlădeanu, a depus în Judecătoria Chișinău, sediul Centru, o cerere de chemare în judecată împotriva lui Staci Ana privind încasarea sumei de 90 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 6 000 lei suportate pentru asistența juridică.

Ulterior, la 27 martie 2023, avocatul Mihai Balaban, a depus o cerere în care a concretizat circumstanțele de fapt ale acțiunii înaintate.

În motivarea cererii de chemare în judecată inițială și ulterior concretizată, a indicat că urmărirea penală în cauza penală nr.2021150327 a fost începută la 24 mai 2021 de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliţie Cahul, în temeiul unei bănuieli rezonabile privind săvârşirea de către Staci Ana a infracţiunii prevăzute de art.287 alin.(l) din Codul penal.

A menționat că la 24 mai 2022, Staci Ana a fost pusă sub învinuire, iar în cadrul înaintării acuzării, a recunoscut integral vinovăţia, acceptând a da declaraţii și a solicitat aplicarea amnistiei, invocând la fel acordul recuperării cheltuielilor judiciare.

A subliniat că prin ordonanţa din 27 decembrie 2022 a fost încetată urmărirea penală în privinţa învinuitei Staci Ana Mihail în legătură cu aplicarea amnistiei.

La fel s-a indicat în cererea de chemare în judecată că în ordonanţa din 27 decembrie 2022 s-a menționat faptul că Staci Ana, la 09 ianuarie 2021, aproximativ la ora 17:30, aflându-se pe drumul public din intrarea în satul Chioselia Mare din raionul Cahul, loc care prin natura şi destinaţia lui este întotdeauna accesibil publicului, în care la momentul săvârşirii faptei erau prezente mai multe persoane, dându-şi seama că fapta ar putea ajunge la cunoştinţa publicului, circumstanţe ce califică fapta ca fiind săvârşită în public, conform art. 131 din Codul penal, acţionând cu intenţie directă, încălcând ordinea publică şi exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate şi obrăznicie deosebită, acţiuni însoţite de aplicarea violenţei asupra persoanei, din motivul unui conflict anterior, a acostat-o jignitor pe Valeria Bîrlădeanu, care era însoţită de către minora Adelina Bîrdeleanu şi i-a aplicat lui Valeria Bîrlădeanu lovituri în regiunea feţei, iar ulterior în regiunea abdominală, astfel cauzându-i acesteia conform concluziilor raportului de expertiză judiciară nr.20221 ID0014 din 25 ianuarie 2022, vătămări corporale neînsemnate, iar pe Adelina Bîrdeleanu a apucat-o de păr şi a doborât-o la pământ, aplicându-i ulterior lovituri în regiunea abdominală, astfel cauzându-i acesteia conform concluziilor raportului de expertiză judiciară nr.20221 ID0013 din 25 ianuarie 2022, vătămări corporale neînsemnate, după care le-a ameninţat cu aplicarea în continuare a violenţei fizice. Astfel, Staci Ana, a săvârşit huliganismul, adică acţiunile intenţionate care încălcă ordinea publică, însoţite de ameninţare cu aplicarea violenţei şi aplicarea violenţei asupra persoanelor, acţiuni care prin conţinutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, adică infracţiunea prevăzută de art.287 alin.(l) din Codul penal.

În acțiune s-a subliniat faptul că prin această infracţiune, victimei Bîrlădeanu Adelina i-au fost cauzate prejudicii morale şi fizice. Prejudiciul fizic a fost determinat conform concluziilor raportului de expertiză judiciară nr.20221 ID0013 din 25 ianuarie 2022, prin care au fost stabilite vătămări corporale suferite, printre care alopecie (lipsă de păr) posttraumatică parietală, exoriaţie pe cotul stâng, echimoze pe ambii genunchi. Totodată, victimele au fost ameninţate cu aplicarea în continuare a violenţei fizice şi cu moarte.

Astfel s-a menționat în cererea de chemare în judecată că victima a avut suferinţe atât psihice din cauza traumatismelor suferite şi vârsta fragedă, inclusiv izvorâte din ameninţarea cu moartea, cât şi fizice, manifestate prin vătămările fizice efectiv produse, remarcând că la aprecierea prejudiciului moral urmează de ținut cont de vârsta fragedă a victimei la momentul cela de 16 ani, fiind minoră, astfel, inevitabil sănătatea psihică a ei a fost afectată într-un mod mai grav în comparaţie cu un adult.

S-a remarcat și starea de temere rezultată atât în urma vătămărilor produse, cât şi în urma ameninţării cu alte lovituri şi cu moartea, precum și acostarea prin intermediul automobilului cu care agresoarea a dat cercuri în jurul victimei.

În acest context, consideră că suma de 90 000 lei ar fi un echivalent bănesc rezonabil al suferinţelor morale suportate de Bîrlădeanu Adelina, cuantumul prejudiciului moral fiind calculat ţinând cont de traumatismele suferite, calitatea procesuală de victimă minoră și circumstanţele producerii infracţiunii.

Cu privire la cheltuielile de asistentă juridică, a menţionat că pentru apărarea drepturilor şi pentru reprezentarea intereselor sale în cadrul procesului penal, s-a apelat la serviciile juridice ale avocatului Balaban Mihai și conform bonului de plată Nr. 262424 din 28.01.2021 i s-au achitat 6 000 lei, ținând cont de cumulul de plângeri, cereri depuse, termenul extins de examinare (23.04.2021- 27.12.2023) aproximativ 2 ani în vederea apărării drepturilor reclamantei.

În ședința de judecată, avocatul reclamantei Bîrlădeanu Adelina, Mihai Balaban, s-a prezentat și a susținut pe deplin acțiunea, solicitând admiterea ei, iar reclamanta Bîrlădeanu Adelina care este majoră deja, nu s-a prezentat la ședință.

În ședința de judecată, pârâta Staci Ana și avocatul ei, Doina Ioana Străisteanu, s-au prezentat și au solicitat respingerea acțiunii reclamantei ca fiind neîntemeiată, prezentând explicațiile scrise care au fost anexate la dosar. Potrivit explicațiilor, consideră că cererea de chemare în judecată a reclamantei Bîrlădeanu Adelina este neîntemeiată pe motiv că reclamanta se face singură responsabilă de prejudiciul suferit şi nici nu a făcut dovada extinderii prejudiciului moral în cuantumul solicitat.

S-a menționat în explicație că Staci Ana a fost într-o relaţie cu Păduraru Andrei de la care la 13 ianuarie 2020 a născut un copil, locuind împreună în concubinaj în satul Chioselia Mare, raionul Cahul. În acelaşi sat locuia, la acel moment şi Bîrlădeanu Adelina, verișoara Valeriei Bîrlădeanu, care la a ei 17 ani îl acosta sistematic pe concubinului pârâtei cu mesaje şi apeluri telefonice, ştiind că el este într-o relaţie şi are şi un copil mic. Despre corespondenţa intimă purtată de Păduraru Andrei şi minora Bîrlădeanu Valeria, pârâta Ana Staci a aflat din reţelele sociale. Conţinutul mesajelor era nu doar intim, acesta avea şi o încărcătură sexuală neobișnuită pentru o minoră de 17 ani.

În explicație s-a mai subliniat că în ziua incidentului, pârâta Ana Staci le-a întâlnit pe Adelina şi Valeria în drumul ei, fiind în sat şi s-a apropiat de Valeria pe care o cunoștea, pentru ca doar să-i spună „să se liniştească”, în sens că Păduraru Andrei este într-o relaţie şi are copil cu ea.

Pârâta a menționat că nu o cunoștea pe Adelina Bîrlădeanu, iar Valeria îi era cunoscută nu doar din mesajele regăsite în telefonul lui Pădure Andrei şi apelurile nocturne către concubinul său, dar şi din discuţia cu mătuşa Valeriei, căreia i-a relatat situaţia, aceasta făcându-i promisiunea că o să discute pentru ca

comportamentul amoral al Valeriei să înceteze, lucru care nu s-a întâmplat. Continuând cu mesaje şi apeluri nepotrivite.

A mai explicat că în ziua incidentului, după observaţia făcută de pârâta Ana Staci, Adelina Bîrlădeanu a sărit peste ea, aplicându-i lovituri, a tras-o de păr, strigând „ce vrei să-i faci lui Valeria?" Pârâta reuşise doar să-i spună „să vorbesc cu ea" până a o da jos de pe sine pe Adelina Bîrlădeanu, în acelaşi timp, Valeria o atacă şi o apucă de păr.

În apărarea pârâtei a venit Mirela Păduraru, sora lui Andrei, care se afla şi ea alături. Când a scăpat din mâinile ambelor, pârâta a explicat că a plecat, însă Valeria şi Adelina, au plecat în harman şi s-au tăvălit în glod, apoi în această stare au plecat acasă, unde au afirmat că au fost bătute de Ana Staci, iar poliţistul de sector care a venit la locul faptei cu Ionaş Andrei, şi anume poliţistul Gaidarenco Eric, avea relaţii intime cu Valeria Bîrlădeanu.

Dat fiind faptul că pârâta Ana Staci nu o cunoscuse pe Adelina Bîrlădeanu până la ziua incidentului, ea nu ştia că aceasta este minoră.

Această stare de lucruri precum, comportamentul amoral şi huliganic al reclamantei, agresivitatea acesteia, iniţierea unui conflict care nu o viza, au fost constatate şi prin declaraţiile părţilor audiate în cadrul cauzei penale.

În cadrul dosarului penal, pârâta Ana Staci, fiind o persoană adultă şi aflând că reclamanta era minoră, a recunoscut vina şi a beneficiat de amnistia aplicată prin Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova.

În cadrul cauzei penale, reclamanta nu a înaintat nici o pretenţie de ordin civil.

Consideră acțiunea neîntemeiată, având în vedere această stare de lucruri, dar şi comportamentul propriu zis amoral şi agresiv al reclamantei din ziua de 09 ianuarie 2021, lipsa acţiunii civile în cadrul cauzei penale 2021150327 prin care a fost recunoscută parte vătămată şi civilă şi unde a fost informată fiind despre drepturile sale, nu a pretins că i s-ar fi cauzat careva daune fizice, morale sau materiale.

A atras atenția în explicație că cererea de chemare în judecată depusă nu explică cum s-a ajuns la înţelegerea că anume acţiunile pârâtei au cauzat un prejudiciu de tocmai 90 000 lei şi nici cum s-a ajuns la această apreciere, or, probatoriul anexat la dosar, fără dubii arată asupra faptului că Adelina Bîrlădeanu a fost un participant activ la producerea incidentului din 09 ianuarie 2021 în jurul orelor 17.30 şi că nu există o legătură de cauzalitate directă între acţiunile pârâtei şi pretinsul prejudiciu moral cauzat.

A mai explicat că prejudiciul moral trebuie probat, ceea ce presupune aplicarea regulilor expuse la art. 118 Cod de procedură civilă privind sarcina probei de fiecare parte în proces. Odată ce reclamanta pretinde la încasarea unei

sume fabuloase cu titlu de prejudiciu moral, legea o obligă să facă dovada faptului că există o suferinţă şi extinderea acesteia, că este în directă legătură şi rezultatul cu acţiunile pârâtei, şi dovada faptului că cerinţa formulată nu este îmbogăţire fără justă cauză, or, în cererea de chemare în judecată nu se regăseşte nici un argument pentru suma prejudiciului moral şi nici dovada existenţei unui aseme+nea prejudiciu.

În cadrul examinării cauzei a fost audiat martorul Păduraru Andrei, care a declarat că Staci Ana este fosta lui soție, iar Bîrlădeanu Valeria este vecina lui cu care a avut o relație amoroasă în perioada când era împreună cu Ana Staci, iar în toamna sau iarna anului 2021 ea a aflat despre acest fapt, deoarece s-au auzit vorbe prin sat. O perioadă lungă de timp, poate mai mult de o lună, primea sunete la telefon în timpul nopții. Cunoaște despre incidentul care s-a întâmplat între Staci Ana și Bîrlădeanu. Pe Adelina nu o cunoștea deloc până la acel caz, dar îl cunoștea pe tatăl ei și pe al Valeriei. Despre incident a auzit că Ana s-a întâlnit întâmplător în sat cu Valeria și Adelina, s-a iscat între ele o discuție și Adelina a apucat-o de păr pe Ana, astfel ea i-a povestit și surorile lui, Mirela și Alina Păduraru. A menționat că Ana este o persoană bună, omenoasă, găsește limbă comună cu toți și cu el este în relație de prietenie. În seara zilei cu incidentul a discutat cu părinții lui Bîrlădeanu pentru a afla situația, le-a văzut și pe victime, dar nu cunoaște dacă a fost ambulanța la ele, nu a observat să aibă leziuni corporale sau lipsa de păr.

***Aprecierea instanței de judecată:***

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele cauzei, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată din raționamentele ce urmează.

Conform art. 20 din Constituția RM, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitim.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În temeiul art. 130 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei +convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în

ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de legislație. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficiența pentru soluționarea cauzei.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședința de judecată. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În procesul examinării cauzei instanța a constatat că conform raportului semnat de către ofițerul operativ de serviciu al SCO IP Cahul, P. Știrbu, la 09 ianuarie 2021 ora 19.01, Bîrlădeanu Denis, care este tatăl Adelinei Bîrlădeanu, s-a adresat telefonic către organele de poliție cu comunicarea faptului că ultima a fost agresată fizic în stradă de către membrii familiei Păduraru. (f.d. 5)

În aceeași zi, Bîrlădeanu Adelina a înaintat o cerere către șeful IP Cahul, comisar șef Andrei Sîrbu, în care a solicitat organelor de poliție să ia măsuri cu Păduraru Ana, relatând că la data de 09 ianuarie 2021 în jurul orei 17.30, aflându-se la magazinul din satul Chioselia Mare, raionul Cahul, aceasta a urmărit-o până aproape de casă pe dânsa și pe verișoara ei Bîrlădeanu Valeria, după care a agresat-o fizic, aplicându-i lovituri multiple peste tot corpul. (f.d. 6)

În continuare, Bîrlădeanu Adelina, fiind minoră la acel moment, a fost audiată în calitate de victimă în prezența reprezentantului legal, tatăl Bîrlădeanu Denis, fiind întocmit procesul-verbal de audiere a victimei din 09 ianuarie 2021, în care a concretizat că în acea zi la ora 17:30 se afla cu verișoara sa Valeria la magazinul din satul Chioselia Mare, raionul Cahul, iar când s-au pornit spre domiciliu au observat că sunt urmărite de o persoană care conducea un autovehicul de marca Audi A6 de culoare sură, din care au coborât Păduraru Ana și cumnata ei, Păduraru Mirela. Ana a numit-o cu cuvinte necenzurate, a agresat-o fizic pe Valeria, apoi pe Adelina, smulgându-i părul de pe cap și doborând-o la pământ cu multiple lovituri. După aceasta s-a ridicat și a observat că nu își poate mișca mâna. (f.d. 7-8)

Ulterior, tot la 09 ianuarie 2021, ora 22.00, organele de poliție au primit înștiințare telefonică de la UPU Cahul, felcer Trișcă, precum că Bîrlădeanu Adelina a primit ajutor medical, fiindu-i stabilită diagnoza „fractură închisă la 1/3 a antebrațului drept”. (f.d. 13)

Conform raportului de constatare nr. 202111P006 din 11 ianuarie 2021, întocmit de expertul judiciar Ceban Alexandru, s-a ajuns la concluzia că la

examinarea minorei Bîrlădeanu Adelina s-au depistat vătămări corporale neînsemnate, formate la acțiunea traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate. (f.d. 21-22)

Inițial, conform procesului-verbal din 12 ianuarie 2021, în privința pârâtei Staci Ana a fost inițiat un proces contravențional în baza cărui a fost sancționată în baza art. 78 alin. (1) Cod contravențional, cu amendă, pentru că le-a agresat fizic pe Valeria și Adelina Bîrlădeanu, provocându-le vătămări corporale neînsemnate. (f.d. 23)

La 12 februarie 2021, în cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul a parvenit plângerea victimei Bîrlădeanu Adelina, semnată de avocatul Sergiu Balaban, în care a solicitat pornirea urmăririi penale în privința Anei Staci și Mirelei Buboc și tragerea la răspundere penală conform art. 287 alin. (2) lit. „b” și ar. 155 Cod penal. (f.d. 28-29)

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, emisă la 15 februarie 2022 s-a anulat procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 168677 din 12 ianuarie 2021 și decizia de sancționare în privința cet. Staci Ana. (67-70)

După emiterea și ulterior anularea a mai multor acte procesuale emise pe acest caz, într-un final, la 27 decembrie 2022, Dumitru Popușoi, procuror în Procuratura raionului Cahul, a emis ordonanța prin care a dispus încetarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2021150327 în privința învinuitei Staci Ana în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, cu înlăturarea de răspundere penală prin aplicarea prevederilor Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova adoptată la 24 decembrie 2021. (f.d. 33-34)

Din textul ordonanței indicate supra, instanța reține că Staci Ana a fost pusă sub învinuire la data de 24 mai 2022, fiind acuzată de faptul că la 09 ianuarie 2021, aproximativ la ora 17:30, aflându-se pe drumul public din intrarea în satul Chioselia Mare din raionul Cahul, loc care prin natura și destinația lui este întotdeauna accesibil publicului, în care la momentul săvârșirii faptei erau prezente mai multe persoane, dându-și seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului, circumstanțe ce califică fapta ca fiind săvârșită în public, conform art. 131 din Codul penal, acționând cu intenție directă, încălcând ordinea publică și exprimând obrăznicie deosebită, acțiuni însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, din motivul unui conflict anterior cu cet. Valeria Bîrlădeanu, care la momentul faptei era însoțită de către cet. Adelina Bîrlădeanu, i-a aplicat cet. Valeria Bîrlădeanu lovituri în regiunea feței, iar ulterior în regiunea abdominală, astfel cauzându-i acesteia conform concluziilor raportului de expertiză judiciară nr. 202211D0014 din 25 ianuarie 2022, vătămări corporale ce se califică ca vătămare neînsemnată, iar pe cet. Adelina Bîrlădeanu a apucat-o de păr și a doborât-o la pământ, aplicându-i lovituri în regiunea abdominală, astfel cauzându-i acesteia

conform concluziilor raportului de expertiză judiciară nr. 202211D0013 din 25 ianuarie 2022, vătămări corporale ce se califică ca vătămare neînsemnată. Astfel, Staci Ana, prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite cu aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, adică infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal. (f.d. 33)

Potrivit ordonanței sus numite, Staci Ana a recunoscut integral vinovăția, a dat declarații și totodată a solicitat aplicarea legii cu privire la amnistie în privința sa. De asemenea, din ordonanță rezultă că părțile vătămate au înaintat acțiuni civile față de Saci Ana în care au solicitat încasarea cu titlu de prejudiciu moral a sumelor de 70 000 lei în beneficiul Adelinei Bîrlădeanu și 50 000 lei în beneficiul Valeriei Bîrlădeanu, inclusiv cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 5000 lei și respectiv 6 000 lei, acestea urmând a fi examinate de instanța de judecată în ordine civilă. (f.d. 33-34)

Reieșind din prevederile art. 9 alin. (1) și (2) lit. f) Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Conform art. 19 alin. (1) și (2) Cod civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

În special, norma art. 1998 alin. (1) Cod civil stabilește temeiurile și condițiile răspunderii civile delictuale, statuând că cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Conform art. 2022 alin. (1) și (2) Cod civil, se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecința faptei acelei persoane ori consecința izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.În cazul vătămării integrității corporale sau altei vătămări a sănătății ori al decesului, nu se va lua în cont predispoziția persoanei vătămate la un anumit tip de vătămare sau la o anumită mărime a vătămării.

Raportând circumstanțele de fapt stabilite în cadrul cercetării judecătorești la prevederile cadrului normativ material relevant, instanța de judecată conchide că în speță, reclamanta este în drept de a cere acordarea de despăgubiri pentru

prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, iar pârâta este obligată să răspundă pentru cauzarea prejudiciului, fiind întrunite pe deplin condițiile și temeiurile atragerii ei la răspundere civilă delictuală.

De altfel, după cum rezultă din ansamblul probator elucidat, pârâta a săvârșit în raport cu reclamanta un fapt ilicit, cu vinovăție, exprimat prin aplicarea de lovituri peste diferite părți ale corpului, cauzându-i prin acțiunile sale, vătămări neînsemnate, motiv din care este obligată să repare prejudiciul moral cauzat reclamantei pentru restabilirea dreptului său încălcat.

La acest capitol, instanța de judecată apreciază ordonanța din 27 decembrie 2022, a procurorului Dumitru Popușoi, din Procuratura raionului Cahul, prin care a dispus încetarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2021150327 în privința învinuitei Staci Ana în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, cu înlăturarea de răspundere penală prin aplicarea prevederilor Legii nr. 243 privind amnistia adoptată la 24 decembrie 2021, conform faptelor expuse - ca fiind mijloc de probă suficient întru a face dovada faptului că la data de 09 ianuarie 2021, prin acțiunile sale comise intenționat pârâta Staci Ana a atentat la integritatea fizică și psihică a reclamantei, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate, stabilite prin raportul de expertiză judiciară

Pentru a reține concluzia privind suficiența ordonanței procurorului întru a face dovada acțiunilor prejudiciabile ale pârâtei în raport cu Bîrlădeanu Adelina, instanța de judecată reține prevederile art. 467 alin. (1) Cod de procedură penală potrivit căruia hotărârile judecătoreşti definitive şi ordonanţele procurorului privind încetarea urmăririi penale sunt obligatorii pentru toate persoanele fizice şi juridice din ţară şi au putere executorie pe întregul teritoriu al Republicii Moldova.

În contextul concluziei enunțate, nu pot fi acceptate argumentele pârâtei expuse în referința la cererea de chemare în judecată, precum că partea vătămată se face responsabilă de prejudiciul suferit și prin acțiunile sale ilegale sau imorale a provocat infracțiunea, or, din ordonanța de încetare a urmăririi penale pe temei de nereabilitare, rezultă cert că infracțiunea incriminată pârâtei Staci Ana a fost recunoscută pe deplin de către aceasta și la materialele cauzei nu au fost prezentate careva înscrisuri care ar dovedi că pârâta Staci Ana s-a plâns organelor abilitate pe acțiunile pretinse ca fiind ilegale sau imorale ale Adelinei Bîrlădeanu, prin urmare nu există o dovadă în acest sens.

Instanța constată că, prin cererea sa de încetare a urmăririi penale în temeiul intervenirii actului de amnistie, Staci Ana a acceptat starea de fapt și de drept în baza căreia a fost pus sub învinuire, prin urmare, alegațiile acesteia din referință nu pot fi apreciate decât drept o încercare de a evita răspunderea civilă delictuală de care este pasibilă urmare a faptelor comise.

După cum s-a stabilit din înscrisurile administrate, în urma altercației cu pârâta, reclamanta a primit ajutor medical la UPU Cahul, fiindu-i stabilită diagnoza „fractură închisă la 1/3 a antebrațului drept”.

La determinarea cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul moral pretins de reclamantă, instanța de judecată atrage atenția asupra faptului că urmează să se respecte criteriul echității, care presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale şi echitabile, adică trebuie stabilite în așa fel încât să asigure efectiv o compensare suficientă a prejudiciului moral cauzat, cu menținerea echilibrului între daunele efectiv pricinuite şi suma acordată.

În temeiul Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echităţii, care exprimă că îndemnizaţia trebuie să prezinte o justă şi integrală despăgubire și se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacţie echitabilă pentru prejudiciul moral suferit (hot. CEDO, Nikolova v. Bulgaria din 25 martie 1987, T.W. v. Malta 29 aprilie 1999).

Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor (Beylor v. Italia 28 mai 2002, Selmouni v. Franța 28 iulie 1999).

Instanța punctează că la determinarea cuantumului prejudiciului moral urmează să ia în consideraţie că pârâta a săvârșit în raport cu reclamanta o faptă ilicită, cu vinovăție, exprimată prin aplicarea de lovituri peste diferite părți ale corpului, cauzându-i prin acțiunile sale, vătămări neînsemnate, precum și suportarea unui prejudiciu moral.

Conform prevederilor art. 2036 din Codul civil, cu privire la reparația prejudiciului moral: (1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Conform prevederilor art. 2037 din Codul civil, cu privire la mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral: (1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde

o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

Prin urmare, în baza prevederilor art. 2036 - 2037 Cod civil, instanța urmează să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, iar mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

Respectiv, raportând la caz aceste prevederi legale, instanța de judecată relevă că, fiecare persoană care pretinde că a suferit, este în drept să-şi estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea părților. Cuantumul compensației depinde şi de durata menținerii consecințelor vătămării. La stabilirea cuantumului prejudiciului moral, se iau în considerație și circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul.

Reieșind din circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, infracțiunea de care se face vinovată pârâta fiind una din categoria celor mai puțin grave, amploarea acțiunilor comise prin care s-a adus atingere atât integrității corporale a reclamantei, dar și integrității psihice a acesteia, fapta fiind comisă în public, ținându-se cont de perioada de timp necesară reclamantei pentru recuperarea sănătății, dar și de durata procesului penal, instanța de judecată apreciază o despăgubire bănească în mărime de 3 000 lei, ca una rezonabilă și echitabilă, fiind o despăgubire utilă și suficientă, compensatoare pagubelor de ordin moral cauzate reclamantei, această fiind corespunzătoare și criteriilor de despăgubire stabilite de CEDO prin jurisprudența sa.

În partea sumei de 87 000 lei pretinsă cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat, instanța va respinge acțiunea - ca fiind neargumentată prin prisma criteriilor de determinare a despăgubirilor pentru repararea prejudiciului moral.

Se apreciază critic argumentele părții pârâte precum că Staci Ana a recunoscut vinovăția doar la îndemnarea avocatului pentru a beneficia de amnistie și de fapt nu a fost de acord niciodată cu învinuirea adusă și respectiv nu poate fi acordată nici o despăgubire morală, or ordonanța de încetare a urmăririi penale în privința învinuitului din 27 decembrie 2022 nu a fost contestată și aceasta produce efecte juridice.

Pentru a soluționa chestiunea privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată va reține prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă conform căruia instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.

Referitor la cheltuielile de asistență juridică, norma art. 96 alin. (1) și ($1^1$) Cod de procedură civilă, prevede că, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică acordată de avocaţi, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

După cum rezultă din materialele cauzei, interesele reclamantei în prezentul proces au fost reprezentate de avocatul Balaban Mihai în baza mandatului seria MA nr. 1700425 din 28 ianuarie 2021 (f.d. 2), iar bonul de plată seria QL nr. 262493 din 15 ianuarie 2023 atestă plata unei sume de 10 000 lei, iar bonul de plată seria QL nr. 262496 din 14 februarie 2023 atestă plata unei sume de 10 000 lei. (f.d. 92, 131)

În această ordine de idei, instanța de judecată consideră că reclamanta Bîrlădeanu Adelina este îndreptățit să pretindă compensarea cheltuielilor de asistență juridică, iar cuantumul acestora urmează a fi examinat prin prisma rigorilor impuse de art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, luând în considerare și practica constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest sens, instanța ține cont de complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea chestiunilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea procedeelor de comunicare cu clienții specifici etc.), măsura în care munca avocatului în prezenta cauză îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare, rezultatul obținut, restricțiile de timp impuse de client şi de circumstanțele cauzei, natura şi durata relației dintre avocat şi client, experiența, reputația și abilitatea avocatului, justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză etc.

Cu referire la caracterul necesar al cheltuielilor de asistență juridică pretinse de reclamanta Bîrlădeanu Adelina, instanța de judecată remarcă faptul că litigiul prezintă o importanță incontestabilă pentru reclamantă, însă cauza nu se remarcă printr-o complexitate deosebită, ținând cont de numărul participanților la proces, conduita acestora, noutatea, precum și dificultatea chestiunilor juridice ridicate de speță, frecvența unor astfel de litigii examinate de instanțele de judecată, complexitatea pretenției formulate în acțiunea respectivă, numărul și durata ședințelor de judecată etc.

În continuare este necesar de notat că, deși nu a fost prezentat un raport al avocatului Balaban Mihai cu privire la lucrările efectuate, volumul acestora și timpul de muncă, din lucrările dosarului, se atestă că aportul avocatului la soluționarea cauzei include întocmirea cererii de chemare în judecată, prezentarea înscrisurilor și participarea la ședințele de judecată.

Conform art. 63 alin. (1) și (4) din Legea cu privire la avocatură, munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice şi juridice. Cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice la apărarea drepturilor şi intereselor lui legitime în cauzele penale, civile şi administrative urmează a fi compensate integral şi proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă.

Apreciind rezonabilitatea cheltuielilor de asistență juridică în baza prestațiilor efective ale avocatului Balaban Mihai în prezenta cauză, instanța de judecată, luând în considerare munca efectiv depusă de către acesta, precum și faptul că reclamanta Bîrlădeanu Adelina a avut câștig de cauză parțial în procesul civil intentat consideră că suma de 5 000 lei este una rezonabilă și aceasta va fi încasată în beneficiul reclamantei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

În conformitate cu art. 98 alin. (1) cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Din motiv că la înaintarea acțiunii, reclamanta a fost scutită prin efectul legii de la plata taxei de stat, instanța va dispune încasarea din contul pârâtei în beneficiul statului a sumei de 100 cu titlu de taxă de stat.

Sintetizând cele expuse, instanța de judecată reiterează că cererea de chemare în judecată este întemeiată și o va admite parțial din considerentele relatate supra.

În conformitate cu art.art.238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Bîrlădeanu Adelina împotriva lui Staci Ana cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Staci Ana – născută la *****, c/p *****, dom. rl. *****, s. ***** în beneficiul lui Bîrlădeanu Adelina – născută la *****, dom. ***** prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în mărime de 3 000 (trei mii trei) lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei.

Se încasează de la Staci Ana – născută la *****, c/p *****, dom. rl. *****, s. ***** în beneficiul Statului cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 100 (una sută) lei.

În rest, cererea de chemare în judecată se respinge, ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoria Chişinău (sediul Centru)

Președinte de ședință,
Judecător Alexei Maria